

Uvodnik

Možganskožilne bolezni so najpogostejša nevrološka bolezen, zaradi katere so bolniki sprejeti v bolnišnico. So najpogostejši vzrok invalidnosti in tretji najpogostejši vzrok smrtnosti v razvitih državah, kot je Slovenija. Glede na to boste med svojo kariero z njimi imeli občasno opravka praktično vsi bodoči zdravniki. Za dober izid prav vseh podtipov možganske kapi je bistveno pravilno ukrepanje, ki pa je mogoče le v ozkem časovnem oknu po začetku simptomatike.

Velikokrat boste v urgentni situaciji sami (na terenu, v ambulantni ...) in ne boste imeli na voljo izkušenega specialista, ki bi vam lahko svetoval. Večina se vas ne bo odločila za specializacijo iz nevrologije, kar pomeni, da se bo z diplomo vaše izobraževanje iz nevrologije zaključilo. Nujno je torej poudariti, da je dobro znanje žilne nevrologije prav na nivoju študentov medicine nenadomestljivo za dobro zdravljenje možganskožilnih bolezni!

Iz vseh naštetih razlogov sem zelo vesela, da je končno pred vami učbenik z naslovom *Možganskožilne bolezni*, ki študentu medicine omogoča, da na enem mestu najde vse potrebno znanje žilne nevrologije za opravljanje dodiplomskega izpita *Živčevje*. Vrsto let so imeli študentje za pripravo na izpit na voljo le predavanja in zapiske. Klasični nevrološki učbeniki za študente medicine področje žilne nevrologije pokrivajo relativno slabo. Gre namreč za precej novo vejo nevrologije, ki zelo hitro napreduje in ji je zato težko slediti. Na voljo so sicer evropske (European Stroke Organization, ESO), ameriške (American Stroke Association, ASA) in angleške (National Institute for Health and Care Excellence, NICE) smernice za obvladovanje posameznih podtipov možganske kapi, ki pa so za študenta medicine preobširne in namenjene predvsem specialistom ali celo subspecialistom, ki se s področjem ukvarjamo. Poglavja učbenika smo oblikovali skupaj žilni nevrologi (specialistka, specializantka) in študentje medicine, ki jih je po opravljenem izpitu področje zanimalo. Učbenik pokriva celotno področje od preventive do etiologije, diagnostike in zdravljenja, kar zadošča za potrebe študenta kot tudi nenevrološkega specializanta, ki želi obnoviti ali dopolniti svoje znanje. Bistveni namen učbenika je bil, da na prvi pogled precej kompleksne teme prikaže na sistematičen in razumljiv način.

Pričakovati je, da se bo področje žilne nevrologije še naprej širilo in dopolnjevalo s hitrim tempom, zato bo učbenik najverjetneje potreboval tudi redne posodobitve. Izdaja učbenika v obliki posebne izdaje Medicinskih razgledov se zdi zato še posebej primerna.

Na koncu bi se vsem sodelujočim res lepo zahvalila za naporno, a zelo lepo in plodno sodelovanje. Posebna hvala moji sourednici in uredništvu Medicinskih razgledov za izrazito zrel in konstruktiven pristop.

Vsem bralcem pa želim, da bi vam bil učbenik v pomoč pri študiju in kasnejšem delu.

Prof. dr. Janja Pretnar Oblak, dr. med., spec. nevrolog
Glavna urednica in soavtorica